

TEZA DE ABILITARE

Cercetări privind dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural prin practicarea apiculturii și a altor activități agricole și non-agricole

Domeniul: **Agronomie**

Autor: **Cristina Bianca POCOL**

CLUJ-NAPOCA, 2017

Rezumat

Teza de abilitare intitulată „Cercetări privind dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural prin practicarea apiculturii și a altor activități agricole și non-agricole” prezintă în mod sintetic realizările științifice și profesionale obținute ulterior susținerii tezei de doctorat în 25 noiembrie 2008, precum și planurile de dezvoltare și evoluție a carierei, fiind structurată în trei secțiuni.

Prima secțiune prezintă principalele direcții de cercetare disciplinare și interdisciplinare care au stat la baza elaborării tezei, respectiv: **(1)** Analiza filierei apicole și ameliorarea acesteia în vederea revitalizării spațiului rural românesc; **(2)** Analiza comparativă a producțiilor și a schimburilor comerciale internaționale cu miere în România, Serbia și Italia și **(3)** Cercetări privind dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural prin prisma altor activități agricole și non-agricole specifice acestuia.

Capitolul 2.1 „Analiza filierei apicole și ameliorarea acesteia în vederea revitalizării spațiului rural românesc” prezintă importanța studierii filierelor agroalimentare, analiza filierei apicole în Regiunea de Dezvoltare Nord Vest a României precum și rezultatele studierii comportamentului de consum al mierii și al celorlalte produse apicole, ca element cheie al analizei filierei. Studiile originale prezentate în acest capitol se bazează pe rezultatele științifice obținute în urma implementării a două proiecte de cercetare, cu trimiteri la publicațiile relevante. Primul proiect - „Analiza tehnico-economică a apiculturii în Regiunea Nord Vest a României în vederea asigurării dezvoltării durabile a filierei apicole” - s-a desfășurat pe parcursul anilor 2010-2012. În cadrul acestuia am realizat o analiză macro și

microeconomică a filierei apicole regionale, utilizând metode de cercetare cantitative (ancheta sociologică) și calitative (focus-grupul). Ancheta a fost realizată pe un eșantion reprezentativ de apicultori din Regiunea Nord Vest a României, iar aspectele investigate au fost grupate în următoarele categorii: datele de identificare a apicultorilor, structura stupinelor, resursele specifice, tipul de apicultură practicat, producție, costuri, valorificare, asociere, apicultură ecologică și trasabilitate. Rezultatele obținute au permis conturarea unor profile ale apicultorilor, realizarea unei diagnoze complexe a filierei apicole în arealul studiat și analiza sustenabilității acesteia prin prisma celor trei piloni principali: economic, social și mediu. Cercetarea calitativă a întregit rezultatele obținute în urma anchetei, respectiv: definirea „apicultorului profesionist”, identificarea avantajelor/dezavantajelor practicării diferitelor tipuri de apicultură, a produselor apicole obținute și a modalităților de valorificare a acestora, evaluarea diverselor forme de sprijin destinate apicultorilor și a percepțiilor acestora cu privire la asociere.

Un subcapitol distinct al analizei filierei apicole regionale prezintă principalele rezultate obținute în cadrul proiectului „Studierea percepțiilor și a comportamentului de consum al mierii și al celorlalte produse apicole, în vederea îmbunătățirii strategiilor de management și marketing din domeniul apicol, a influențării politicilor publice din domeniu și a creșterii consumului de miere în Regiunea Nord Vest a României”. Studiul a avut un caracter de complementaritate față de cercetările anterioare, bazându-se pe investigarea, în anul 2012, a unui număr de 1449 respondenți, atât din mediul rural, cât și din mediul urban. Rezultatele au relevat o structură opinională relativ cristalizată în raport cu producția, comercializarea și achiziția mierii de

albine, comportamentul de consum fiind unul diferențiat în raport cu principalele caracteristici socio-demografice ale respondenților.

Capitolul 2.2 „Analiza comparativă a producțiilor și a schimburilor comerciale internaționale cu miere în România, Serbia și Italia” a evidențiat legătura dintre dezvoltarea apiculturii, îmbunătățirea balanței comerciale, dezvoltarea economiei rurale și creșterea atractivității spațiului rural.

Rezultatele cercetărilor privind dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural prin prisma altor activități agricole și non-agricole au fost prezentate în **capitolul 2.3** al tezei de abilitare. În cadrul acestuia am subliniat aspectele ce țin de multifuncționalitatea zonelor rurale, de la cele economice, la cele rezidențiale, sociale, de mediu și de bună guvernare. Am evidențiat, de asemenea, principalele paradigme ale ruralului din zilele noastre. Preocupările legate de dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural s-au bazat pe direcții de cercetare variate: populație și structură demografică, migrație internă și externă, forță de muncă, nivel de trai, modele de consum, educație, activități agricole și non-agricole, dezvoltare rurală, economie socială.

Realizările științifice, profesionale și academice obținute după conferirea titlului de doctor se pot cuantifica astfel: 2 capitole în cărți publicate la edituri internaționale, 3 cărți publicate la edituri naționale, 1 carte publicată ca editor, 5 manuale didactice, 8 articole ISI și ISI proceedings, din care 5 în calitate de prim/unic autor, 79 articole indexate în alte baze de date internaționale. Am coordonat 5 proiecte de cercetare și de dezvoltare instituțională în calitate de director și am făcut parte din echipa de implementare a altor 9 proiecte de acest fel. Am fost membră în comitetul editorial a 4 publicații și recenzor la 10 jurnale ISI și BDI. Am coordonat un

număr de 59 lucrări de licență și disertație. Am făcut parte din 7 asociații profesionale de profil, din care 3 internaționale. Am fost referent științific în comisia pentru susținerea unei teze de doctorat și expert evaluator în cadrul unor competiții de granturi internaționale. Am fost premiată de către USAMV Cluj cu următoarele distincții: „Asistenta anului universitar 2009-2010”, „Lectorul anului universitar 2012-2013”, „Conferențiarul anului universitar 2013-2014”, „Medalia de onoare pentru implicarea în dezvoltarea instituțională din anul 2016”.

A doua secțiune a tezei de abilitare prezintă principalele direcții de dezvoltare a carierei în viitor. Activitatea de cercetare va fi axată pe următoarele teme: (1) evaluarea sustenabilității diferitelor sisteme de producție agricolă și non-agricolă, (2) analiza filierelor scurte de aprovizionare și (3) evaluarea unor măsuri din PNDR 2014-2020 cu privire la transferul de cunoștințe în zonele rurale, inovarea și creșterea competitivității fermelor, crearea de valoare adăugată produselor agro-alimentare, promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltarea economiei rurale. Îmi propun creșterea vizibilității internaționale și crearea unor echipe de cercetare interdisciplinare, inclusiv prin colaborarea cu mediul de afaceri. Din punct de vedere didactic, un obiectiv important este reprezentat de perfecționarea continuă a materialelor dedicate studenților, atât pentru linia de predare română, cât și pentru liniile engleză și franceză. Doresc, de asemenea, să coordonez masteranzi, doctoranzi și postdoctoranzi, români și străini, în cadrul unor programe de burse internaționale.

A treia secțiune a tezei de abilitare conține referințele bibliografice la care s-au făcut trimiteri în primele două secțiuni ale acesteia.

analysis of the regional beekeeping sector was conducted using both quantitative (sociological survey) and qualitative (focus group) research methods. The survey was carried out on a representative sample of beekeepers in the North West Region of Romania and the aspects envisioned were grouped into the following categories: beekeepers identification data, apiaries structure, specific resources, type of beekeeping, production, costs, association, organic apiculture and traceability. The results obtained allowed for the profiling of beekeepers to be outlined, alongside a complex diagnosis of the beekeeping branch in the studied area, as well as the analysis of its sustainability through the three main pillars: economic, social and environmental. The qualitative research complemented the results of the survey by: defining the "professional beekeeper", identifying the advantages / disadvantages of practicing different types of beekeeping, the apiculture products obtained and their ways of employment, various support form assessments for beekeepers and perceptions of association forms.

A distinct subchapter of the analysis on the regional apiculture sector reveals the main results obtained in the project "Study on the consumption perceptions and behavior for honey and other apiculture products in order to improve management and marketing strategies, influence public policy in the field and increase honey consumption in the North-West Region of Romania ". The study was complementary to previous research, relying on the survey of 1449 respondents in both rural and urban areas in 2012. The results revealed a relatively crystallized public opinion structure relative to the production, marketing and purchase of honey, as the consumption behavior

was differentiated in accordance to the main socio-demographic characteristics of the respondents.

Chapter 2.2 "Comparative analysis of international honey productions and trade in Romania, Serbia and Italy" highlights the interdependence between the development of apiculture, the improvement of the trade balance, the development of the rural economy and the attractiveness of the rural area. The results of the research on the sustainable development of the rural area through other agricultural and non-agricultural activities were highlighted in **chapter 2.3** of the habilitation thesis. It is this context that allowed for the emphasis of aspects related to rural area multifunctionality, which are economic, residential, social, environmental and good governance ones. We have also highlighted the main rural paradigms of present day. Concerns about the sustainable development of the rural area have been based on different research directions: population and demographic structure, internal and external migration, workforce, living standards, consumer patterns, education, agricultural and non-agricultural activities, rural development, social economy.

The scientific, professional and academic achievements that followed the doctoral degree can be quantified as follows: 2 chapters in books published by international publishing houses, 3 books published by national publishing houses, 1 book published as editor, 5 textbooks, 8 ISI and ISI-proceedings articles, of which 5 as the first / sole author, 79 articles indexed in other international bases. I have coordinated 5 research and institutional development projects as director and have been part of the implementation team of another 9 similar projects. I have been a member of the editorial

committee of 4 publications and a reviewer for 10 ISI and BDI journals. I coordinated a number of 59 bachelor and dissertation papers. I have been a member of 7 professional associations, 3 of which are international. I was a scientific reviewer in the committee for the defense of a doctoral thesis and an expert evaluator in international grant competitions. I was awarded by USAMV Cluj with the following distinctions: "Assistant of the academic year 2009-2010", "Lecturer of the academic year 2012-2013", "Associate professor of the academic year 2013-2014", "The Medal of Honor for the involvement in institutional development in 2016".

The second section of the habilitation thesis follows the main career development directions for the future. Research will focus on the following topics: (1) assessment of sustainability for different agricultural and non-agricultural production systems, (2) analysis of short supply chains, and (3) evaluation of some NRDP measures 2014-2020 on the transfer of knowledge in rural areas, innovation and increasing farm competitiveness, adding value to agri-food products, promoting social inclusion, reducing poverty and developing rural economy. I intend to increase international visibility and create interdisciplinary research teams, including along the lines of collaboration with the business environment. From a didactic point of view, an important objective is the continuous improvement of student study materials for the Romanian teaching line, as well as for the English and French lines. I also want to coordinate Master, PhD and post-doctoral students, both Romanian and foreign, in international scholarship programs.

The third section of the habilitation thesis encloses the bibliographical references mentioned in the first two sections of the thesis.